

Besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing met toepassing van de Habitatrichtlijn van de speciale beschermingszone 'BE2200035 Mechelse heide en vallei van de Ziepbeek' en tot definitieve vaststelling voor die zone en voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszone 'BE2200727 Mechelse heide en Vallei van de Ziepbeek' van de bijhorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten

DE VLAAMSE REGERING,

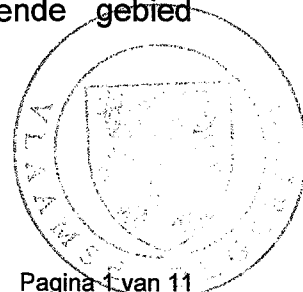
Gelet op het Natuurdecreet, meer bepaald op artikel 7, gewijzigd bij de decreten van 19 juli 2002 en 12 december 2008, artikel 8, artikel 13, §1, gewijzigd bij de decreten van 19 juli 2002 en 7 december 2007, artikel 36bis §9, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002, gewijzigd bij de decreten van 22 april 2005, 19 mei 2006, 7 december 2007 en 12 december 2008, artikel 36ter, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij de decreten van 19 mei 2006 en 27 april 2007, en artikel 51, vervangen bij het decreet van 19 juli 2002;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 1988 tot vaststelling van speciale beschermingszones in de zin van artikel 4 van de Richtlijn 79/409/E.E.G. van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 tot vaststelling van de gebieden die in uitvoering van artikel 4, lid 1, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna aan de Europese Commissie zijn voorgesteld als speciale beschermingszones;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 14 december 2012 tot aanwijzing van de speciale beschermingszone 'BE2200035 Mechelse heide en vallei van de Ziepbeek' en tot vaststelling voor die zone en voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszone 'BE2200727 Mechelse Heide en vallei van de Ziepbeek' van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten, waarmee de Regering het voorontwerp van instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor het desbetreffende gebied principieel heeft vastgelegd;

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, gegeven op 4 december 2012;

Gelet op het advies 2011-71 van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, gegeven op 20 oktober 2011;

Gelet op het gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012, gegeven op 19 januari 2012/27 januari 2012, het gemeenschappelijk advies 21-2012/04-2012, gegeven op 22 maart 2012/30 maart 2012 en het gemeenschappelijk advies 64-2012, gegeven op 28 september 2012, van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij;

Gelet op de adviesaanvraag die op 21 december 2011 bij de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij is ingediend, met toepassing van artikel 9, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen;

Overwegende dat door de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en door de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij geen advies werd verstrekt binnen de termijnen gesteld door artikel 16, §2, van het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van strategische adviesraden;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen op 8 februari 2012 heeft meegedeeld dat de termijn voor advies niet gehaald werd en dat de procedure verdergezet mag worden;

Gelet op de adviesaanvraag die op 21 december 2011 bij de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen is ingediend, met toepassing van artikel 9, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen;

Overwegende dat de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen op 11 januari 2012 beslist heeft geen advies uit te brengen over de voorontwerpen van besluit tot aanwijzing met toepassing van de Habitatrichtlijn van de speciale beschermingszones, zoals door de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen bekrachtigd op 18 januari 2012;

Gelet op het decreet van 7 mei 2004 inzake de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, artikel 21, dat toestaat dat wordt voorbijgegaan aan de ontstentenis van een akkoord;

Gelet op het advies 53.851/1/V t.e.m. 53.886/1/V van de Raad van State, gegeven op 18 september 2013, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat op grond van artikel 36bis, §9, van het Natuurdecreet de Vlaamse Regering elk gebied dat in aanmerking komt als speciale beschermingszone en dat ze definitief heeft vastgesteld in de zin van artikel 36bis, §6, van het Natuurdecreet, of dat krachtens artikel 36bis, §12, van het Natuurdecreet, geacht wordt definitief te zijn vastgesteld in de zin van artikel 36 bis, §6, van het Natuurdecreet, bij besluit als speciale beschermingszone moet aanwijzen; dat ze dat zo spoedig mogelijk moet

doen, uiterlijk binnen zes jaar nadat de Europese Commissie het gebied van communautair belang heeft verklaard;

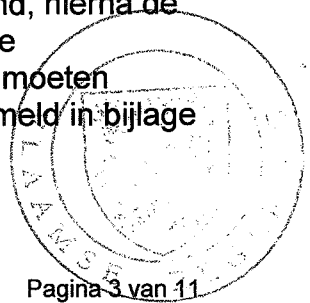
Overwegende dat het gebied 'BE2200035 Mechelse heide en vallei van de Ziepbeek' dat bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 tot vaststelling van de gebieden die in uitvoering van artikel 4, lid 1, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna aan de Europese Commissie is voorgesteld als speciale beschermingszone, is vastgesteld als gebied dat ter uitvoering van artikel 4.1 van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde fauna en flora, hierna de Habitatrichtlijn te noemen, door het Vlaamse Gewest aan de Europese Commissie is voorgesteld als speciale beschermingszone en daarom, ingevolge artikel 36bis, §12, van het Natuurdecreet, geacht wordt definitief te zijn vastgesteld in de zin van artikel 36bis, §6, van het Natuurdecreet;

Overwegende dat de Europese Commissie het voormelde gebied van communautair belang heeft verklaard bij beschikking 2004/813/EG van 7 december 2004 tot vaststelling, op grond van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad, van de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio; dat het voormelde gebied moet worden aangewezen als speciale beschermingszone;

Overwegende dat de speciale beschermingszones met toepassing van de Habitatrichtlijn, moeten worden aangewezen voor de instandhouding van de habitats uit de bijlage I bij het Natuurdecreet en van de soorten uit de bijlage II bij het Natuurdecreet;

Overwegende dat artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen, hierna het Procedurebesluit te noemen, de elementen opsomt die een aanwijzingsbesluit moet bevatten; dat overeenkomstig artikel 10 van het Procedurebesluit een voorstel voor toevoegingen of schrappingen van Europees te beschermen habitats en soorten in het aanwijzingsbesluit opgenomen moet worden als dat vereist is op basis van nieuwe wetenschappelijke gegevens; dat bij de rapportering over de staat van instandhouding van de Europees te beschermen soorten en habitats ter uitvoering van artikel 17.1 van de Habitatrichtlijn en tijdens de opmaak van het rapport ter onderbouwing van de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen van 8 mei 2010 als vermeld in artikel 5 van het Procedurebesluit, en het rapport ter onderbouwing van de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied, vermeld in artikel 8 van het Procedurebesluit, nieuwe wetenschappelijke gegevens zijn verzameld over het voorkomen van Europees te beschermen soorten en habitats in dat gebied en het belang van dat gebied voor het duurzame voortbestaan van die soorten en habitats in Vlaanderen;

Overwegende dat op grond van artikel 36ter, §1, van het Natuurdecreet ter uitvoering van de Habitatrichtlijn en richtlijn 79/409/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand, hierna de Vogelrichtlijn te noemen, de administratieve overheid binnen de speciale beschermingszones de nodige instandhoudingsmaatregelen neemt die moeten beantwoorden aan de ecologische vereisten van de typen habitats, vermeld in bijlage

I van het Natuurdecreet, en de soorten, vermeld in de bijlagen II, III en IV van het Natuurdecreet, alsook van de niet in bijlage IV van het decreet genoemde en op het grondgebied van het Vlaamse Gewest geregeld voorkomende soorten trekvogels;

Overwegende dat overeenkomstig artikel 36ter, §1, van het Natuurdecreet de Vlaamse Regering nadere regels kan vaststellen voor de nodige instandhoudingsmaatregelen en de ecologische vereisten, alsook een procedure voor de vaststelling van de instandhoudingsdoelstellingen; dat die regels en die procedure zowel gelden voor de gebieden die aangewezen zijn met toepassing van de Vogelrichtlijn, als voor de gebieden die aangewezen zijn met toepassing van de Habitatrichtlijn; dat de Vlaamse Regering van die bevoegdheid heeft gebruikgemaakt bij het Procedurebesluit; dat als een Europees te beschermen gebied, vastgesteld ter uitvoering van de Vogelrichtlijn, en een Europees te beschermen gebied, vastgesteld ter uitvoering van de Habitatrichtlijn, elkaar geheel of gedeeltelijk overlappen, zoals in dit geval, krachtens artikel 8, §1, tweede lid, van het Procedurebesluit, de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor die gebieden ontworpen kunnen worden op basis van een geïntegreerd rapport;

Overwegende dat, krachtens artikel 10 van het Procedurebesluit, voor elk gebied dat moet worden aangewezen als speciale beschermingszone op grond van artikel 36bis, §9, van het Natuurdecreet, het voorontwerp van instandhoudingsdoelstellingen moet worden geïntegreerd in het voorontwerp van aanwijzingsbesluit; dat het besluit dat het gebied 'BE2200035 Mechelse heide en vallei van de Ziepbeek' aanwijst als speciale beschermingszone de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied moet bevatten;

Overwegende dat de instandhoudingsdoelstellingen voor een Europees te beschermen gebied worden opgemaakt op basis van een rapport dat de componenten, vermeld in artikel 8 van het Procedurebesluit, bevat; dat in het daarin te formuleren voorstel van instandhoudingsdoelstellingen de prioriteiten worden geïntegreerd; dat waar in het Procedurebesluit prioriteiten zijn gedefinieerd als "een voorrangsorte van instandhoudingsdoelstellingen binnen een Europees te beschermen gebied, gelet op de Europees te beschermen soorten en habitats waarvoor het gebied is aangeduid, gelet op de desbetreffende gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen en gelet op de voor dat Europees te beschermen gebied bestaande dreiging van achteruitgang en vernietiging met betrekking tot de in dat gebied te beschermen soorten en habitats", die 'voorrangsorte van instandhoudingsdoelstellingen' te begrijpen is als de oplijsting van een aantal te nemen acties die inspelen op de naar voren geschoven instandhoudingsdoelstellingen; dat die acties niet per definitie zullen toelaten om *alle* instandhoudingsdoelstellingen te realiseren, maar dat het prioritair aanpakken ervan een sterke voorkeur geniet;

Overwegende dat, overeenkomstig artikel 9 van het Procedurebesluit, voor de SBZ 'Mechelse heide en vallei van de Ziepbeek' de minister een voorontwerp van instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten vaststelt op basis van 1° het bovenvermelde rapport, 2° een door het Agentschap voor Natuur en Bos opgemaakt verslag over een consultatie, met betrekking tot dat rapport, van de betrokken doelgroepen in het Europees te beschermen gebied in kwestie, 3° het overleg met de gewestelijke overleggroep, bedoeld in artikel 3 van het Procedurebesluit, over de in de twee vorige punten vermelde documenten; dat het bovenvermelde overleg met de gewestelijke overleggroep heeft plaatsgevonden op 21 mei 2012 en 21 juni 2012;

Overwegende dat in artikel 13 van het Procedurebesluit wordt vastgesteld dat het ministerieel besluit van Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur van 12 november 2008 tot definitieve goedkeuring van het natuurrichtplan voor het Vlaamse Ecologisch Netwerk, de Speciale Beschermingszones en de groene bestemmingen van de "Hoge Kempen" beantwoord aan de vereisten bepaald in artikel 9, §1, 1° en 2° van het Procedurebesluit. Dit ministerieel besluit betreft reeds de vaststelling van de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied "Mechelse Heide en de vallei van de Ziepbeek". Om die reden heeft de in punt 2° van artikel 9, §1 vermelde consultatie niet plaatsgevonden;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos, voor de SBZ 'Mechelse heide en vallei van de Ziepbeek', op grond van de besprekingen bij dat overleg, het ontwerprapport, vermeld in artikel 8 van het Procedurebesluit heeft afgewerkt en het rapport heeft overhandigd aan de bevoegde minister op 10 oktober 2012; dat het rapport alle componenten bevat die vereist zijn op grond van artikel 8 van het Procedurebesluit;

Overwegende dat de bevoegde minister, op basis van het haar, voor de SBZ 'Mechelse heide en vallei van de Ziepbeek' op 10 oktober 2012 overhandigde rapport, het bovenvermelde verslag over de consultatie en het bovenvermelde overleg met de gewestelijke overleggroep, het voorontwerp van de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor het gebied heeft vastgesteld;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos rekening heeft gehouden met de ontvangen adviezen 2011-71, 06-2012/01-2012, 21-2012/04-2012 en 64-2012 van de strategische adviesraden;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen in haar advies 2011-71 suggereert dat de Vlaamse Overheid zich ter dege voorbereidt op mogelijke vervolgstappen in lijn met het lopende overlegproces en daarover ook duidelijk communiceert met de overlegpartners;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners het overlegproces heeft geëvalueerd en bijgestuurd, in samenwerking met de overlegpartners het implementatietraject heeft uitgewerkt en dat de overlegpartners actief betrokken werden in de werkgroepen rond bestaande kwesties;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen in haar advies 2011-71 voorstelt om de aanbevelingen van de WTC verder door te vertalen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners vijf kwestiewerkgroepen opstartte die een aantal steeds weerkerende kwesties dienden op te lossen, dat de Vlaamse Overleggroep besliste de referentiewaarden niet te wijzigen tijdens het huidige proces, gezien dit een voor Europe juridisch onaanvaardbaar uitstel voor de goedkeuring van de instandhoudingsdoelstellingen en prioritaire inspanningen zou teweegbrengen, dat in het voorjaar 2013 een WBC rond de referentiewaarden wordt opgestart, waarna deze in functie van de eventuele herziening van de doelstellingen ikv de monitoring en zesjaarlijkse rapportering en evaluatie door de EC, al dan niet bijgesteld kunnen worden; dat de gewijzigde

instandhoudingsdoelstellingen door de WTC opnieuw bekeken werden en de conclusie van de WTC hierover voorwaardelijk gunstig was;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen in haar advies 2011-71 vraagt dat er werk wordt gemaakt van een uitvoeringsplan in overleg met de doelgroepen, zodat het voor de betrokken actoren duidelijk is wie welke doelen waar en wanneer moet realiseren;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners een implementatienota heeft opgesteld, waarin de krachtlijnen van de realisatie werden vastgelegd en dat er voor de figuur van een Natura 2000 management plan per speciale beschermingszone gekozen wordt;

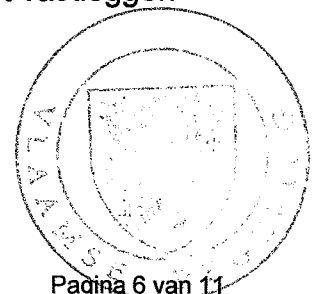
Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat het overleg over de algemene aandachtspunten bij voorkeur voor eind 2012 gebeurt, bijvoorbeeld binnen de werkgroepen die de kwesties behandelen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners de verwerking van de algemene aandachtspunten heeft geïntegreerd in de werking van de vijf opgestarte kwestie-werkgroepen en dat de betrokken sectoren na de resultaten van de kwestie-werkgroepen en de andere overlegfora, een samenvatting van de nog relevante aandachtspunten voor de implementatie hebben ingediend, dewelke aan de Vlaamse regering worden overgemaakt in de 'standpuntennota';

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat bij een gefaseerde evaluatie van de IHD (ten minste) volgende punten in onderlinge afweging mee in rekening gebracht worden: socio-economische toets, algemene impact van ruimtebeslag beperken, voldoende waarborgen van de lokale gunstige staat van instandhouding in het belang van het behoud van het areaal, belang van een robuust doelenkader als buffer voor de dynamiek van de open ruimte;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners zowel bij de totstandkoming van de gewestelijke en specifieke instandhoudingsdoelstellingen als bij de optimalisatie van de specifieke instandhoudingsdoelstellingen binnen de werkgroep kalibratie, deze punten in overweging genomen hebben en overwegende dat niet voor elk Europees te beschermen habitat of soort dat voor een speciale beschermingszone is aangemeld of binnen een speciale beschermingszone voorkomt, er gestreefd moet worden naar een lokaal goede staat van instandhouding;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen een sluitende timing op te stellen met prioriteiten voor het vastleggen van de IHD voor alle SBZ-V;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners een implementatienota heeft opgesteld, waarin een timing met prioriteiten voor het vastleggen van de S-IHD voor alle SBZ-V werd opgenomen;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat de problematiek rond de kalibratie van doelstellingen binnen de werkgroep kalibratie wordt behandeld, waarbij een duidelijke afweging met de lokale socio-economische context bij de kalibratie en de implementatie van de bosdoelstellingen wordt benadrukt;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners in de werkgroep kalibratie de doelstellingen heeft gekalibreerd op verschillende manieren en dat hierbij de socio-economische context en de wensen van de doelgroepen in overweging werden genomen binnen de ecologische randvoorwaarden van de Habitat- en Vogelrichtlijn en dat ten gevolge van deze oefening de doelstellingen zijn geoptimaliseerd;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat het gebruik van vorken voor de doelstellingen verwijzen naar de lopende kalibratie- en de implementatiefase van het IHD-proces en Inzake recreatie wijzen op het belang van een passende beoordeling, die de verenigbaarheid van geplande activiteiten en de S-IHD moet nagaan;

Overwegende dat in voorliggend rapport geen vorken werden gehanteerd en overwegende dat inzake de verwijzing naar de Passende beoordeling in de kwestie-werkgroep Passende beoordeling in samenwerking met de overlegpartners het instrument Passende beoordeling verder werd uitgewerkt;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen aan ANB en INBO om na te gaan of: (1) de S-IHD het behoud van het areaal van Europees beschermde soorten en habitats voldoende verzekeren; en (2) de metapopulatie-criteria voldoende vervat zijn in de S-IHD;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van punt 1 van het bovenstaand advies bevestigt dat bij het plaatsen van doelen bij de specifieke instandhoudingsdoelstellingen maximaal rekening gehouden werd met het behoud van areaal in kritische randhokken, dat in navolging van punt 2 van het bovenstaand advies reeds bij de opmaak van de Gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen rekening is gehouden met de metapopulatiebenadering, dat bij het plaatsen en bij de optimalisatie van de doelstellingen binnen de kalibratiewerkgroep gestreefd werd naar de creatie van grote kernen voor bronpopulaties voor fauna en dat het streven naar grote kernen ook werd vertaald volgens het principe "zuinig ruimtegebruik";

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen om tegen eind 2012 een concreet plan van aanpak uit te werken om de LSVI-tabellen aan te vullen met kensoortvereisten;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de doelgroepen een plan van aanpak heeft opgemaakt tot wijziging van de LSVI, waarin ook de aanvulling met de kensoortvereisten wordt opgenomen, dat dit plan van aanpak is opgenomen in de implementatienota;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 het belang van grensoverschrijdend overleg benadrukken;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies benadrukt dat tijdens de implementatiefase overleg met alle betrokkenen zal gebeuren, dus ook grensoverschrijdend overleg indien dit opportuun is om een optimalisatie van inspanningen en resultaat te verkrijgen;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 ervoor pleiten dat er snel antwoord gegeven wordt op de vraag op welke manier het beheer in bestaande natuur- en bosgebieden zal geoptimaliseerd worden. Het principe "de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten" moet meer duidelijkheid krijgen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners een implementatienota heeft opgesteld, waarin de krachtlijnen van de realisatie werden vastgelegd, waarin werd uitgewerkt op welke wijze het beheer in bestaande natuur- en bosgebieden zal geoptimaliseerd worden en waarin het principe "de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten" verder werd verduidelijkt;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 64-2012 suggereren dat het duidelijk geografisch lokaliseerbaar probleem van de drinkwatervoorziening in principe gebiedsgericht oplosbaar moet zijn;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners bij de optimalisatie van de instandhoudingsdoelen binnen de werkgroep kalibratie, het belang van de drinkwaterwinningen en de socio-economische context in overweging genomen heeft en dat tijdens de implementatiefase gebiedsgericht oplossingen gezocht zullen worden voor eventuele resterende problemen;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 64-2012 van oordeel zijn dat in gebieden met groene bestemmingen of in eigendom van een bovenlokale overheid er gekozen moet worden om in die gebieden maximale, bijhorende aantallen vogelsoorten als doelstelling op te nemen in het licht van zuinig ruimtegebruik, efficiëntie en "sterkste schouders, zwaarste lasten".

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners binnen de kalibratie werkgroep via het principe 'sterkste schouders-zwaarste lasten' de doelstellingen zo veel mogelijk binnen de terreinen van de terreinbeherende verenigingen en

overheden heeft gealloceerd, dat deze terreinen in het algemeen terreinen met groene bestemmingen zijn, dat door de toepassing van het 'principe zuinig ruimtegebruik' ook de soortendoelstellingen hierdoor maximaal aan deze terreinen werden toegewezen, dat het Agentschap voor Natuur en Bos er op wijst dat een maximale toewijzing van doelstellingen louter op basis van eigendom en bestemming ingaat tegen het principe zuinig ruimtegebruik, tegen de juridische bepalingen uit onder meer de habitatrichtlijn en tegen de ecologische vereisten van de soorten en dat soorten alleen maar tot doel kunnen gesteld worden indien er geschikt leefgebied voorkomt of een geschikt leefgebied binnen mogelijk is, waarbij ook rekening moet gehouden worden met de meta-populatiecriteria;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 64-2012 vragen om de afgesproken werkwijze rond kwaliteitsnormen voor habitats te volgen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners binnen de Vlaamse Overleggroep heeft afgesproken om de bedoelde habitatspecifieke kwaliteitsnormen te actualiseren en in samenwerking met de overlegpartners deze kwaliteitsnormen geherformuleerd heeft, dat deze geherformuleerde kwaliteitsnormen in voorliggend besluit werd opgenomen;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Artikel 1. Dit besluit voorziet in de gedeeltelijke omzetting van artikel 4.4 van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.

Art. 2. Het op de bijlage 1 met de code 'BE BE2200035 aangemerkte gebied, genaamd 'Mechelse heide en vallei van de Ziepbeek', en gelegen in de gemeenten Gemeenten As, Dilsen-Stokkem, Genk, Lanaken, Maaseik, Maasmechelen, Zutendaal wordt aangewezen als speciale beschermingszone ter uitvoering van artikel 36bis, §9, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, hierna het Natuurdecreet te noemen, overeenkomstig de bepalingen van artikel 10 van het Procedurebesluit.

Er worden twee types natuurclusters onderscheiden:

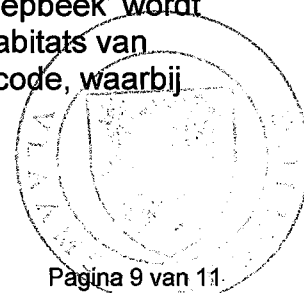
1° een natuurcluster van het heidecomplex;

2° een natuurcluster van de grote boshabitatkernen.

Actueel komt meer dan 960 ha droge heide, vochtige en venige heide voor, met plaatselijk aansluitend goed ontwikkelde heischrale graslanden.

Typerend voor dit landschap is, gezien de abiotische omstandigheden, het zuurminnende eikenberkenbos en plaatselijk de zuurminnende eiken-beukenbossen.

Art. 3. §1. Het gebied 'BE2200035 Mechelse heide en vallei van de Ziepbeek' wordt als speciale beschermingszone aangewezen voor de onderstaande habitats van bijlage I van het Natuurdecreet, met vermelding van hun Natura2000-code, waarbij

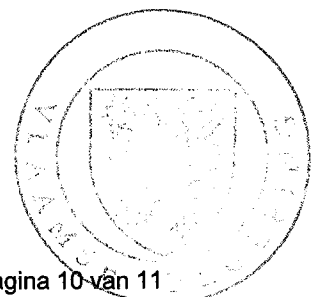

het teken "***" aangeeft dat het een prioritaire habitat betreft in de zin van de Habitatrichtlijn:

- 1° 2310 - Psammofiele heide met *Calluna*- en *Genista*-soorten;
- 2° 2330 - Open grasland met *Corynephorus*- en *Agrostis*-soorten op landduinen;
- 3° 3110 - Mineraalarme oligotrofe wateren van de Atlantische zandvlakten (*Littorelletalia uniflorae*);
- 4° 3130 - Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot de *Littorelletalia uniflorae* en/of de *Isoeto-Nanojuncetea*;
- 5° 3160 - Dystrofe vennen;
- 6° 4010 - Noord-Atlantische vochtige heide met *Erica tetralix*;
- 7° 4030 - Droge Europese heide;
- 8° 6230* - Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa);
- 9° 6510 - Laaggelegen schraal hooiland (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*);
- 10° 7110 – Actief hoogveen;
- 11° 7140 - Overgangs- en trilveen;
- 12° 7150 - Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het *Rhynchosporion*;
- 13° 9120 - Atlantische zuurminnende beukenbossen met *Ilex* en soms ook *Taxus* in de ondergroei (*Quercion robori-petraeae* of *Ilici-Fagenion*);
- 14° 9190 - Oude zuurminnende eikenbossen met *Quercus robur* op zandvlakten;
- 15° 91E0* - Alluviale bossen met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

§2. Het gebied 'BE2200035 Mechelse heide en vallei van de Ziepbeek' wordt als speciale beschermingszone aangewezen voor de onderstaande soorten van bijlage II van het Natuurdecreet:

- 1° Gevlekte witsnuitlibel;
- 2° Drijvende waterweegbree;
- 3° Vliegend hert;
- 4° Beekprik;
- 5° Kamsalamander.

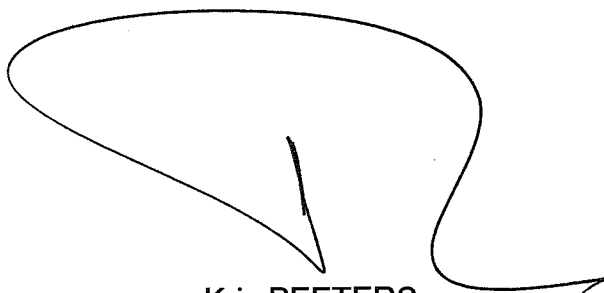

Art. 4. Overeenkomstig de bepalingen van artikel 9, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen, worden de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten van de gebieden 'BE2200035 Mechelse heide en vallei van de Ziepbeek' en 'BE2200727 Mechelse heide en Vallei van de Ziepbeek', vermeld in bijlage 2 vastgesteld.

Art. 5. De Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 23 april 2014.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

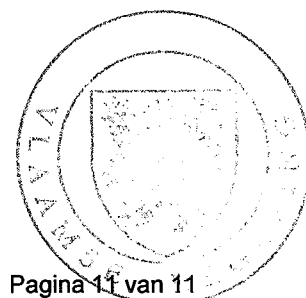
Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

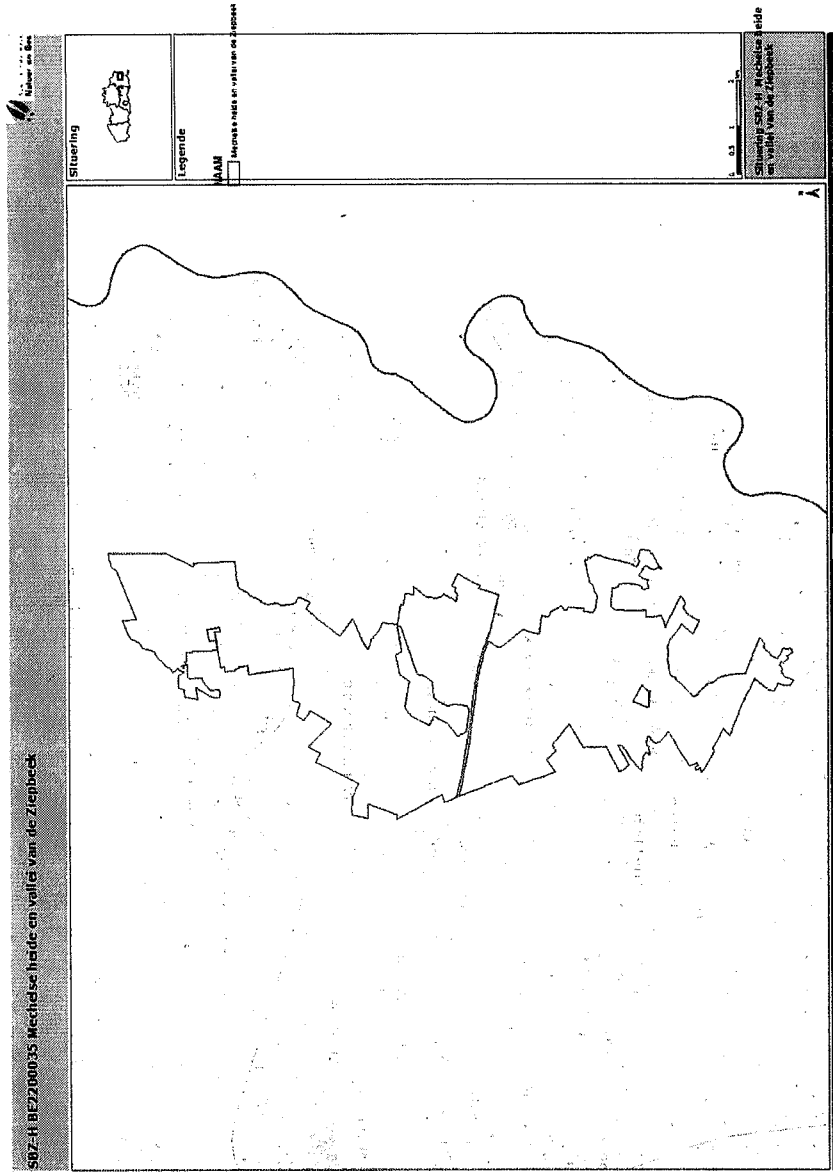

Joke SCHAUVLIEGE

Eensluidend afschrift,
~~Liesbeth Van Snick~~
Liesbeth Van Snick
medewerker

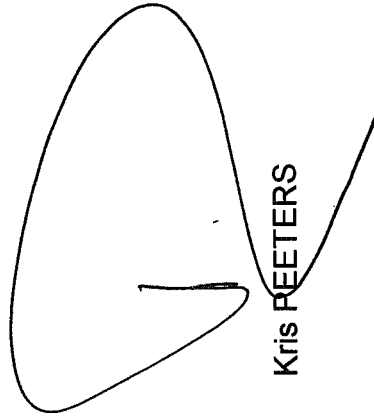
Bijlage 1. Situering van de speciale beschermingszone met de code BE2200035, genaamd 'Mechelse heide en vallei van de Ziepbeek'

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit tot aanwijzing met toepassing van de Habitatrichtlijn van de speciale beschermingszone 'BE2200035 Mechelse heide en vallei van de Ziepbeek' en tot definitieve vaststelling voor die zone en voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszone 'BE2200727 Mechelse heide en Vallei van de Ziepbeek' van de bijhorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten,

Brussel, 23 april 2014.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

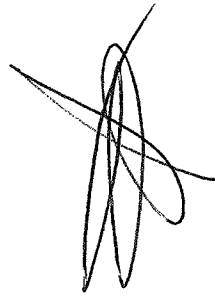
De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur

Eensluidend afschrift,

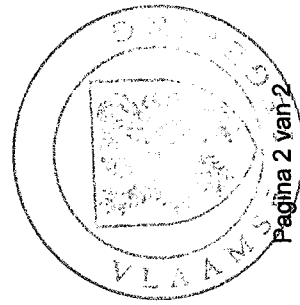

Liesbeth Van Snick

medewerker

Joke SCHAUVLIEGE

Bijlage 2. De instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten van de speciale beschermingszone met de code BE2200035, genaamd 'Mechelse heide en vallei van de Ziepbeek' en met code BE2200727, genaamd 'Mechelse Heide en vallei van de Ziepbeek'

1. Instandhoudingsdoelstellingen

Legende	
Symbool	Omschrijving
↑	Het doel is een stijging van oppervlakte of populatiegrootte of een verbetering van de kwaliteit.
=	Het minimale doel is het behoud van de oppervlakte of populatiegrootte of het behoud van de kwaliteit.

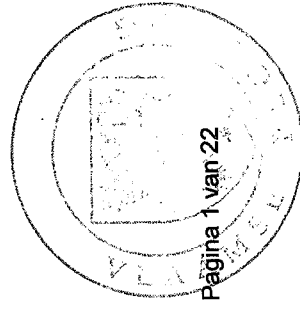
In onderstaande tabel met de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied worden doelstellingen voor enerzijds het gedeelte dat habitatrictlijngebied is en anderzijds het gedeelte dat 'zuiver vogelrichtlijngebied' (lees enkel vogelrichtlijngebied maar geen habitatrictlijngebied) is, niet onderscheiden, maar geïntegreerd. Aan de drie criteria die tegelijk vervuld dienen te zijn om deze doelen voor beide ruimtelijk afgebakende gebieden van elkaar te onderscheiden, werd immers niet voldaan. De drie criteria zijn:

- 1° het zuiver vogelrichtlijngebied handelt over een relevante oppervlakte;
- 2° het betreft in dit gebied relevante doelstellingen en;
- 3° de doelstellingen die in het gedeelte dat zuiver vogelrichtlijngebied is, gerealiseerd dienen te worden, zijn (reeds in dit stadium) bekend.

1.1. Instandhoudingsdoelstellingen voor de SBZ-H BE2200035 'Mechelse heide en vallei van de Ziepbeek' en voor de SBZ-V BE2200727 'Mechelse heide en Vallei van de Ziepbeek'

1.1.1. Doelstellingen op hoofdlijnen

Het SBZ is op Vlaams niveau essentieel tot zeer belangrijk voor een reeks van soorten en habitattypes:

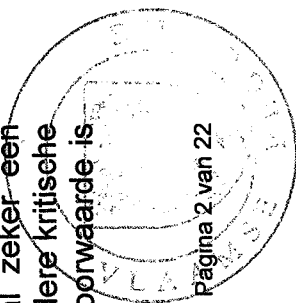

- 1° Mineraalarme oligotrofe wateren (3110), Oligotrofe tot mesotrofe wateren (3130), dystrofe vennen (3160), natte heide (4010), actief hoogveen (7110), Overgangs- en trilveen (7140), veenslenken (7150) en hiermee samenhangend de habitat- en vogelrichtlijnsoorten drijvende waterweegbree, gevlekte witsnuitlibel, rugstreeppad, heikikker en poelkikker;
- 2° Droge heide (4030) en de soorten gladde slang, nachtzwaluw en boomleeuwerik;
- 3° Eiken-berkenbos (9190), Eiken-beukenbos (9120), elzenbroekbos (91E0) en de soorten vliegend hert en wespandief;
- 4° De soorten grauwe klauwier en beekprik

In functie van deze habitats en soorten worden volgende doelstellingen op hoofdlijnen geformuleerd, conform de gebiedsvisie die is opgemaakt in het Natuurrichtplan Hoge Kempen.

Centraal in het gebied wordt een groot aaneengesloten heideareaal gerealiseerd. De oppervlakte droge heide wordt vergroot door verboste heide open te kappen en boomrijke heide te realiseren via het dunnen van bosranden én de grote heide-entiteiten opnieuw met elkaar te verbinden door tussenliggende barrières van naaldbos op te heffen en opnieuw een grotere landschappelijke openheid te bekomen. Ter hoogte van de LBU-groeve, de Kikbeekvallei, Onder den Berg en in de Ziepbeekvallei worden in de omgeving van de heide kleinschalige akkertjes en schrale tot mesotrofe graslanden gecreëerd. Doelsoorten zijn grauwe kiekendief, grauwe klauwier, gladde slang maar ook andere habitattypische soorten zoals klapekster, veldleeuwerik, geelgors, kommavinder, veldparelmoervlinder, kleine parelmoervlinder, heivlinder, heideblauwtje, veldkrekel, jeneverbes e.v.a.

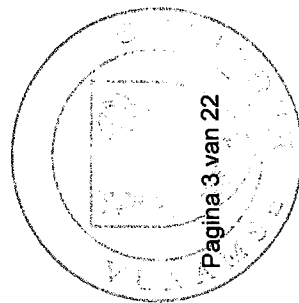
Tussen open heide en bos komen altijd brede overgangen voor. De bossen rond de centrale heide zijn structuurrijke, open gemengde bossen, van het eikenberkenbostype, met veel grote open plekken met heide of schrale graslandontwikkeling. Ook de bossen tussen open gebieden, zoals tussen de Kikbeekvallei, het Koninklijk Domein en de Ziepbeekvallei, en langs de steilrand vanaf het Mechels bos tot aan de Platte Ledeborg zijn gemeëgd inheemse bossen en/of halfopen heide. Alle vennen worden rondom boomvrij gemaakt en komen voldoende vrij te liggen, zodat windwerking invloed kan hebben. Het Ven onder de Berg en de Mechelse Heide worden met elkaar verbonden. Tussen het Ruwmortelven en het Kruisven wordt een halfopen heideverbinding met daarin voldoende stapstenen gerealiseerd. De habitats, die hierdoor voor de daarnaar gebonden soorten verloren zullen gaan, zullen ruimschoots gecompenseerd worden door de omvorming van de naaldhoutbossen naar open, structuurrijke, inheems gemengde bossen op bovenvermelde plaatsen. Dit zal zeker een toename van de nachtzwaluw- en boomleeuwerikpopulatie tot gevolg hebben en een uitbreiding van andere kritische soorten zoals bruine eikenpage, kleine ijsvogelvlinder, gladde slang, zadelsprinkhaan en rode dopheide enz. Voorwaarde is echter dat de maatregelen op de heide samen met maatregelen in het bos worden uitgevoerd.

De naaldhoutbossen worden systematisch omgevormd naar structuurrijke inheems gemengde bossen, met kernen van het eikenberkenbostype. Op de iets rijkere plaatsen zal zich de arme variant van het wintereiken-beukenbostype ontwikkelen. De omvorming gebeurt prioritair rond de bestaande kernen van loofhoutbos en de plaatsen waar vliegend hert is waargenomen. De structuurrijkdom (open plekken) en het aandeel dood hout moet voldoende zijn om een gunstige staat van instandhouding van het vliegend hert te bereiken. Langs boswegen, bosranden en open plekken moeten brede mantel-zoomvegetaties worden ontwikkeld. Andere habitattypische soorten, die hiervan zullen profiteren zijn: wespandief, zwarte specht, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder, keizersmantel, bruine eikenpage, groentje en bont dikkopje.

In de Ziepbeek- en de Asbeekvallei en het Daalbroekbos wordt het areaal oligotroof elzenbroekbos door vernatting vergroot. Deze vernatting is het gevolg van het opstuwen en gebruiken van gebiedseigen water, het kappen van bossen in de kwelzones en eventueel andere maatregelen voor de verhoging van de grondwaterafel. Deze vernatting zal eveneens een gunstige invloed hebben op het natte heidecomplex (4010, 7140 en 7150). De (natte-) heidegebieden tussen het Koninklijk Domein en de vallei van de Asbeek worden landschappelijk met elkaar verbonden door de tussenliggende bossen deels om te zetten in ijle bossen en deels in heide. De (gronden met potentie voor) natte heide, de overgangs- en trilvenen, de ven- en vijveroevers worden vrijgesteld van verbossing. De gageelstruwelen moeten behouden blijven, maar beheerd worden in functie van bijzondere soorten als beenbreek, heide- en veenorchis, drijvende waterweegbree, blauwe knoop en draadzegge. De habitatstructuur van de vijvers en vennen wordt verbeterd en de aanwezige verstoring beperkt ten behoeve van de oligo- tot mesotrofe habitattypes met soorten als waterlobelia, kleine biesvaren en andere soorten uit de oeverkruidklasse. Andere habitattypische soorten die zullen profiteren van deze maatregelen zijn watersnip, blauwborst, hazelworm, levendbarende hagedis, verscheidene libellensoorten zoals gevlekte witsnuitlibel, noordse- en venwitsnuitlibel, hoogveen-, gevlekte- en metaalglanlibel, vroege glazenmaker, glassnijder, beekoverlibel, speerwaterjuffer, maanwaterjuffer, bruine winterjuffer, dagvlindersoorten als groentje en bont dikkopje en andere invertebraten als moeras- en zompdrinkhaan, veenmier, dopheidelantaarnspin e.v.a. Het is tevens het belangrijkste gebied in Vlaanderen voor de habitatrictijnsort gevlekte witsnuitlibel en er komen verscheidene grote populaties van heikikker en poelkikker voor.

De bovenlopen van de Ziepbeek en de Asbeek herbergen nog populaties van beekprik en de habitattypische soort bronlibel. De structuur en de waterkwaliteit van beide beken moet absoluut worden gewaarborgd. Dit geldt eveneens voor de Kikbeek waar eveneens de habitattypische soorten bronlibel en beekrombout hun habitat vinden.

1.1.2. Concrete doelstellingen

In onderstaande tabel met de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied worden doelstellingen voor enerzijds het gedeelte dat habitatricthtlijingsgebied is en anderzijds het gedeelte dat 'zuiver vogelrichtlijingsgebied' (lees enkel vogelrichtlijingsgebied maar geen habitatricthtlijingsgebied) is, niet onderscheiden, maar geïntegreerd. Aan de drie criteria die tegelijk vervuld dienen te zijn om deze doelen voor beide ruimtelijk afgebakende gebieden van elkaar te onderscheiden, werd immers niet voldaan. De drie criteria zijn:

- 1° het zuiver vogelrichtlijingsgebied handelt over een relevante oppervlakte;
- 2° het betreft in dit gebied relevante doelstellingen;
- 3° de doelstellingen die in het gedeelte dat zuiver vogelrichtlijingsgebied is, gerealiseerd dienen te worden, zijn (reeds in dit stadium) bekend.

De doelen zijn een invulling van de gebiedsvisie van het goedgekeurde Natuurrichtplan Hoge Kempen.

Landschap van heide, vennen en bossen op en rond de oostrand van het Kempens plateau

Deze tabel bevat de doelen voor het "Landschap van heide, vennen en bossen op en rond de oostrand van het Kempens plateau" en geven een invulling en verfijning aan de visie van het goedgekeurd natuurrichtplan voor de Hoge Kempen. Meer bepaald voor de delen die gelegen zijn binnen het habitatrictijgebied BE2200035 en het vogelrichtijgebied BE2200727 en die momenteel nog niet zijn gerealiseerd.

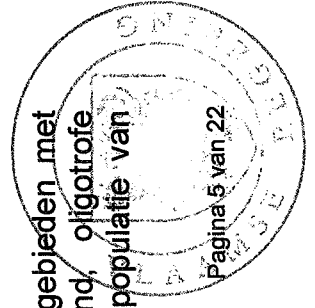
We kunnen er twee type natuurclusters onderscheiden: natuurcluster van het heidecomplex en natuurcluster van de grote boshabitatkeren.

Natuurcluster van heidecomplex

Actueel komt meer dan 960 ha droge heide, vochtige en venige heide voor, met plaatselijk aansluitend goed ontwikkelde heischrale graslanden. Naast kwaliteitsverbetering is toename voorzien om de deelgebieden aan elkaar te laten sluiten tot een groot functioneel verbonden heidecomplex, voor duurzame populaties van nachtzwaluw, boomleeuwerik, gladde slang, heikikker, rugstreeppad en habitattypische soorten zoals zadel sprinkhaan, heideblauwtje, heivlinder, kommavinder, klapekster en vele anderen.

In functie van de vorming van een meta-populatie heikikker, rugstreeppad, gladde slang, gevlekte witsnuitlibel en habitattypische soorten zoals zadel sprinkhaan, heivlinder, heideblauwtje, kommavinder... is migratie naar andere heidekernen essentieel; binnen dit ecologisch netwerk zijn het kolenspoor en de omgeving van het vennenscomplex van Dilsen belangrijke heidestapstenen tussen de corridors die lopen vanuit de Mechelse heide in de richting van het Bergerven met als doel ontwikkeling van droge en vochtige heide, landduin- en waterhabitats.

In het zuiden van de SBZ liggen enkele landschappelijk intacte brongebieden met complexen van vochtige en venige heide, nat heischraal grasland, oligotrofe broekbossen en waterrijke habitats waarin de belangrijkste Vlaamse populatie van

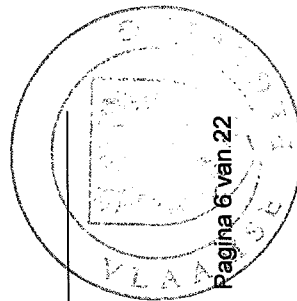

gevlekte witsnuitlibel zijn leefgebied vindt naast andere habitatrichtlijnsoorten als heikikker, gladde slang, drijvende waterweegbree. De gevlekte witsnuitlibel is niet de enige libellensoort van belang. Het gebied kent de meest complete libellenfauna gebonden aan laagveencomplexen en contactzones tussen voedselarm en licht gebufferd water in Vlaanderen met soorten als hoogveen- en gevlekte glanslibel, maanwaterjuffer, speerwaterjuffer, variabele waterjuffer, noordse- en venwitsnuitlibel, glassnijder, vroege glazenmaker etc. Venherstel en maximaal herstellen van kwelstromen is een belangrijke opgave om de kwaliteit verder te verbeteren.

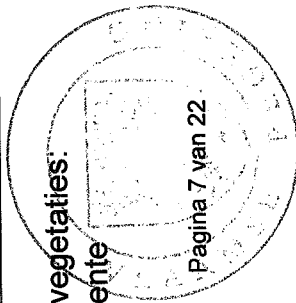
Natuurcluster van de grote boshabitatkernen

De ontwikkeling van een aantal grote boskernen, die een leefbare populatie bevatten van de grotere oppervlaktebehoevende faunasoorten, is een belangrijk streefdoel om een goede staat van instandhouding te bereiken binnen deze SBZ voor de boshabitats. Typerend voor dit landschap is, gezien de abiotische omstandigheden, het zuurminnende eikenberkenbos en plaatselijk de zuurminnende eiken-beukenbossen. Slechts enkele goed ontwikkelde voorbeelden zijn terug te vinden in de SBZ met een belangrijke aaneengesloten oppervlakte zuurminnend eiken-beukenbos ter hoogte van OPZ en bosjes van groepen winterreiken ter hoogte van kinderdorp. Grote aaneengesloten boskernen omsluiten het open heidelandschap. Deze bossen zijn niet alleen van belang voor zwarte specht en wespandief, maar in een ijle matrix rond de heide en landduinen ook voor nachtzwaluw en boomleeuwerik. De omvorming van bestaande niet habitatwaardige bossen is voorzien. Verder is de SBZ een belangrijke plek om in oude loofhoutrelictten, zowel in de bos- als in de heidesfeer te werken rond het leefgebied van vliegend hert.

Habitat	Oppervlakte doelstelling	Kwaliteitsdoelstelling
	Doel	Doel
	Toelichting	Toelichting
2310 - Psammofiele heide met Calluna en Genista	↑ <u>Doel:</u> Actueel: 16 ha	↑ <u>Doel:</u> Goed ontwikkelde landduinen met:

<p>2330 - Open grasland met Corynephorus- en Agrostissoorten op landduinen</p> <p>subtype 2330_bu – buntgrasverbond</p> <p>subtype 2330_dw dwerghaververbond</p>	<p>Behoud actuele oppervlakte + 34 ha door omvorming: vanuit bos (14 ha) en braak (6.2 ha met reeds elementen van 2330_dw) ter hoogte van Isakshoef en 14 ha op de landduinenrug in Dilserbos</p> <p>Einddoel: 50 ha</p>	<ul style="list-style-type: none"> o aanwezigheid van de verschillende successiestadia op landduinen, waarbij steeds minimaal 40% van het habitattype 2330 voorkomt o beperkte boomopslag (<10%) o voorzien van niet verstoorde zones tijdens broedseizoen voor nachtzwaluw en boomleeuwerik o ingebed in open of halfopen landschap voor een maximale windwerking
<p>4030 - Droge Europese heide</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Actueel: 833.5 ha Behoud actuele oppervlakte + 60 ha door omvorming. Einddoel: 893.5 ha</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Goed ontwikkelde droge heide vegetaties met:</p> <ul style="list-style-type: none"> o aanwezigheid van alle ouderdomstadia van struikheide o beperkte boomopslag (< 20%) o beperkte vergrassing met pijpenstrootje, bochtige smeule (<30%) o hoge soortenrijkdom <p>Er dient speciaal aandacht geschonken te worden aan het Bremrijke subtype van droge heide dat typisch is voor de Hoge Kempen.</p>
<p>4010 - Noord-Atlantische vochtige heide met <i>Erica tetralix</i></p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Actueel: 100 ha Behoud actuele oppervlakte + 28 ha</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Goed ontwikkelde vochtige heide vegetaties:</p> <ul style="list-style-type: none"> o aanwezigheid van lokaal frequente

door omvorming: + 17 ha tussen de wetenschappelijke zone en groeve berg, +4 ha ten zuiden en westen van het slaaphuiscomplex en + 5 ha tussen en aansluitend op de actuele oppervlakten in het Asbroek en Neerharerheide.
Einddoel: 128 ha

- veenmoslaag en meer dan 1 veenmossoort
- beperkte boomopslag (< 10%)
- beperkte vergrassing met pijpenstrootje (< 30%)

natuurlijke hydrologie (GHG: 20 cm-mv en 0(5) cm +mv, GLG 60-70 cm -mv, amplitude < 50cm)

- oligotroof grondwater, met lage conductiviteit en voldoende lage waarden voor NO₃-N en Po₄-P buffering tegen externe invloeden

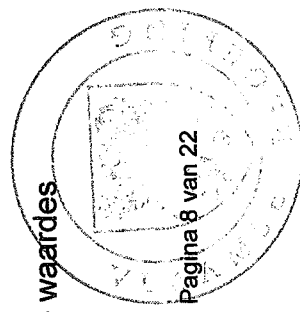
7140 - Overgangs- en trilveen
Subtype 7140_oli oligotroof en zuur overgangsvveen met slijkzegge, veenbloembies in relatie met 7110
hoogveenvegetaties

↑ Doel:

Actueel: 10 ha
Behoud actuele oppervlakte in complex met habitatype 4010 + 3 ha door omvorming ter hoogte van het Asbroek
Einddoel: 13 ha

↑ Doel:

- Goed ontwikkeld overgangsvveen met:
  - aanwezigheid van hoogveenontwikkeling, met een veenmoslaag van > 50% en hoge bedekking van de sleutelsoorten
  - beperkte boomopslag (< 10%)
  - beperkte vergrassing met pijpenstrootje (< 30%)
  - natuurlijke hydrologie met permanente grondwaterafel rond maaiveldniveau (GHG range 15 cm -mv / 0 cm +mv en GLG > 25 cm -mv, amplitude 25 cm)
  - oligotroof grondwater, met lage conductiviteit en voldoende lage waarden voor NO₃-N en Po₄-P beperkte

strooisellaag met een bedekking van < 20%

7110 Actief hoogveen

↑ Doel:

Actueel: 2 ha
Behoud actueel voorkomen
Einddoel: 2 ha

↑

Doel:

Voldoende staat van instandhouding met:

- Zeer constante waterstand, GVG onder tot bijna gelijk met maaiveld
- Veenmoslaag tussen 10-50% met minstens 2 bultveenmossen
- Verbossing van minder dan 5%
- Vergrassing van < 10%
- Oppervlakte veenlichaam > 0.1 ha
- Buffering tegen externe invloeden
- Intact veenlichaam

7150 - Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het Rhynchosporion

= Doel:

Actueel komt het habitat voor in complex met de habitattypes 4010 en 7140.
Behoud actuele oppervlakte

↑

Doel:

- Goed ontwikkelde slenken in veengronden met:
- verwevenheid binnen het heidellandschap met pionierstadia
  - frequente aanwezigheid van meer dan 3 pioniersoorten
  - voldoende open plekken
  - natuurlijke hydrologie ('s winters boven maaiveld)

3160 - Dystrofe natuurlijke poelen en meren

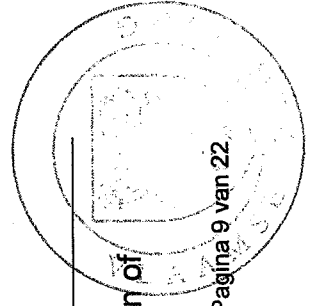
↑ Doel:

Actueel: 5 ha

↑

Doel:

Goed ontwikkeld dystroof ven in open of

Behoud actuele oppervlakte
Einddoel: 5 ha

halfopen heidelandschap met:

- geschikte waterhuishouding
- zuur tot zeer zwak gebufferd, oligotroof water met beperkingen qua totaalfosfor, conductiviteit en totaal stikstof helder, door humuszuren bruingekeurd water
- 2-3 sleutelsoorten minstens frequent aanwezig
- Aandacht voor vergraste zones in functie van herpetologische fauna die aanwezig is (gladde slang, heikikker)

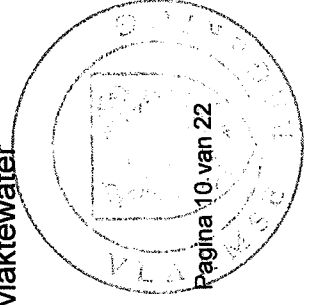
3130 Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot de Littorelletalia uniflorae en/of de Isoetoneo-Nanojuncetea

Subtype 3130_aom oligotrofe tot mesotrofe vijvers en vennen met pioniersgemeenschappen op de kale oever of in de ondiepe oeverzone (oeverkruidgemeenschapp en;
Littorelletea)

Doel:
Actueel: 14 ha
Behoud actuele oppervlakte + 3 ha door omvorming ter hoogte van het Koninklijk domein, de Vosseweyer en het Asbroek.
Einddoel: 17 ha

Doel:

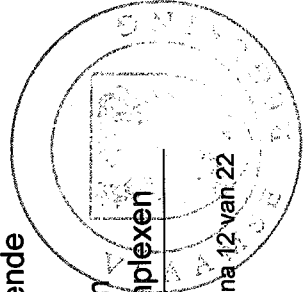
- ↑
- Goed ontwikkeld oligotroof tot mesotroof ven met:
- grotendeels vrij van slib en sediment
  - Helder, zeer zwak tot matig gebufferd en min of meer nutriëntenarm water met een lage stikstof- en fosforconcentratie en een matig zure tot circumneutrale pH natuurlijke hydrologie met aanvoer van lokaal grondwater
  - voldoende open vijverlandschap, waar windwerking mogelijk is
  - indien er aanvoer is van oppervlaktewater dient dit te voldoen aan de milieukwaliteitsnormen voor

		<p>oppervlaktewater</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ buffering tegen externe invloeden ◦ visvrije wateren
<p>3110 Mineraalarme oligotrofe wateren van de Atlantische zandvlakten – Littorelletalia uniflorae</p>	<p>=</p> <p><u>Doel:</u> Het habitat is actueel verdwenen in het Heuvelsven. Kwaliteitsverbetering moet leiden tot een herstel op deze locatie. Einddoel: 1 ha</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Bodem van de vijvers is zandig en grotendeels vrij van slib en organisch sediment. Heider oligotroof tot mesotroof water met voldoende lage hoeveelheden totaal fosfor stikstof en een zure tot circumneutrale pH Waterlobelia (of kleine biesvaren) is frequent aanwezig.</p> <p>Om windwerking toe te laten en bladval in het ven te voorkomen is de omgeving van het ven boomvrij.</p>
<p>6230 - Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)</p> <p>subtype 6230_hmo Vochtig heischrale graslanden</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Actueel: 1 ha Behoud actuele oppervlakte + 1 ha door uitbreiding van telkens 0.5 ha rond de actuele oppervlakte op het Koninklijk domein en ter hoogte van het Asbroek Einddoel: 2 ha</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Goed ontwikkeld vochtig heischraal grasland met:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Beperkte strooisellaag, vervilting en verruigingsindicatoren ◦ Bedekking van sleutelsoorten > 30% ◦ Beperkte boomopslag (<10%)
<p>6230 Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Actueel: 10 ha (5.6 ha 6230_ha en 4.4 ha 6230_hn) Behoud actuele oppervlakte met een belangrijke kwaliteitsverbetering + 4</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Goed ontwikkeld droog heischraal grasland met:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Korte vegetatie (< 25 cm) met een

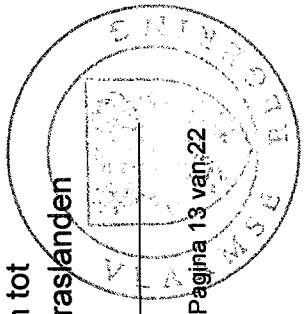

<p>submontane gebieden in het binnenland van Europa)</p> <p>subtype 6230_hn droge heischrale graslanden en subtype 6230_ha soortenrijke struisgraslanden</p>	<p>ha 6230_hn in de wegberm langs de Jozef Smeetslaan en aansluitend boven de leiding en 2 ha 6230_ha door omvorming vanuit sparaanplant aansluitend op actuele oppervlakte. Eindoel: 16 ha</p>	<p>bedekking van > 30% van de sleutelsoorten en <5% verruiging</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Buffering tegen externe invloeden ◦ Herstel bodems tot gewenst profieniveau ◦ Zonbescheren en weinig tot geen strooisellaag
<p>6510- Mesofiele hooilanden</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Actueel: 2 ha Behoud actuele oppervlakte + 3 ha door omvorming. Eindoel: 5 ha</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Goed ontwikkelde graslanden die niet aangerijkt worden, niet behandeld worden met herbiciden, en gebufferd zijn tegen externe invloeden. Hoge grassen, middelhoge en lage grassen zijn gelijkmatig aanwezig met een frequentie en bedekking van sleutelsoorten >70% door te maaien. Met de maaidata wordt rekening gehouden met het al dan niet voorkomen van veldparelmoervlinder.</p>
<p>9190 - Oude zuurminnende eikenbossen op zandvlakten met Quercus robur</p> <p>9120 - Atlantische zuurminnende beukenbossen met Ilex en soms ook Taxus in de ondergroei (Quercion robori-petraeae)</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Actueel: 121 ha (9190) en 29 ha (9120) Behoud actuele oppervlakte + 450 ha door omvorming. Eindoel: 600 ha</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Goed ontwikkelde zuurminnende eikbossen met:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ behoud oude bij voorkeur inheemse bomen (voor zwarte specht, vleermuizen) ◦ voldoende structuurrijkdom ◦ < 10% invasieve exoten ◦ streven naar ijle bossen met voldoende open plekken (voor nachtzwaluw, boomleeuwerik, wespandief, etc.) in aansluiting bij en rond de heidecomplexen

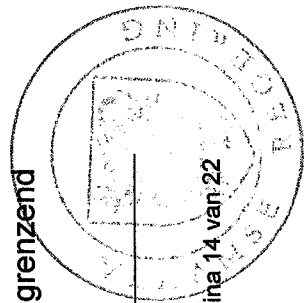

of Ilici-Fagenion)		<ul style="list-style-type: none"> creëren van mantel-zoomvegetaties met de overgangen naar het open heidelandschap
<p>91E0 - Bossen op alluviale grond met Alnus glutinosa en Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)</p> <p>subtype 91E0_meso mesotrofe elzenbroekbossen</p> <p>subtype 91E0_oli oligotrofe elzenbroekbossen</p> <p>subtype 91E0_eutr – Ruigt elzenbossen</p>	<p>↑ <u>Doel:</u> Actueel: 56 ha Behoud actuele oppervlakte + 4 ha door omvorming door herstel van de hydrologie in de omgeving van het Asbroek. Einddoel: 60 ha</p>	<p>↑ <u>Doel:</u> Ontwikkeling van complex van alluviaal bos in een mozaïeklandschap met veel open plekken met:</p> <ul style="list-style-type: none"> een gevarieerde bosstructuur met voldoende dood hout en sleutelsoorten van het mesotrofe subtype. behoud en/of herstel van een voor dit habitatype gunstige waterhuishouding (kwantitatief en kwalitatief) ontwikkeling van structurele bosranden buffering tegen externe invloeden

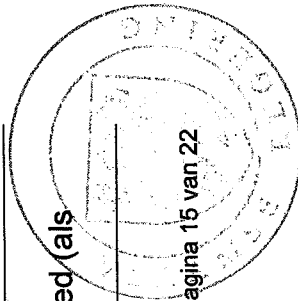
Populatie-doelstelling		
Soort	Doel	Toelichting
Nachtzwaluw	= (↑) <u>Doel:</u>	<p>↑ <u>Doel:</u> Kwalitatief goed ontwikkeld leefgebied met:</p> <ul style="list-style-type: none"> Structurele heidelandschap met een geleidelijke overgang naar open tot halfopen bossen, soortenrijke graslanden en rbb.
	<p>2 kernpopulaties van > 30 broedparen Behoud tot lichte stijging van de kernpopulaties</p> <p>Deze doelstelling spoort samen met de oppervlakte doelstelling voor 4030,</p>	

	2310, 2330 en behoeft géén extra leefgebied.	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Zandige ruimten en onbegroeide plekken ◦ Beperkt aandeel verspreide bomen ◦ Beperken van recreatieve verstoring tijdens broedseizoen
<p>Boomleeuwerik</p> <p>= (↑)</p> <p><u>Doel:</u> 1 kernpopulaties van > 60 broedparen Behoud tot lichte stijging van de kernpopulaties.</p> <p>Deze doelstelling spoort samen met de oppervlakte doelstelling voor 4030, 2310, 2330 en behoeft géén extra leefgebied.</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Kwalitatief goed ontwikkeld leefgebied met:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ open heide- en landduinenlandschap dat schaars begroeid is met bomen, overgangen naar soortenrijke graslanden en rbb. ◦ beperken van recreatieve verstoring tijdens broedseizoen ◦ bosrandenbeheer voeren aan zones met buntgrasvegetaties 	
<p>Grauwe klauwier</p> <p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Jaarlijkse broedvogel met 2 broedparen.</p> <p>Dit vereist een extra leefgebied van 2 ha 2330 aansluitend op het actuele leefgebied. Deze doelstelling is reeds verrekend bij de habitatdoelen voor 2310/2330.</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Kwalitatief goed ontwikkeld leefgebied bestaande uit landschap met mozaïekachtige opbouw van verschillende vegetatietypen en grote structuurrijkdom:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ afwisseling van heischrale graslanden (6230) met soortenrijke hooilanden en vrij kort begraasde weilanden met aangrenzend struweel (rbb_sp) ◦ voldoende rustige uitkijkposten en 	

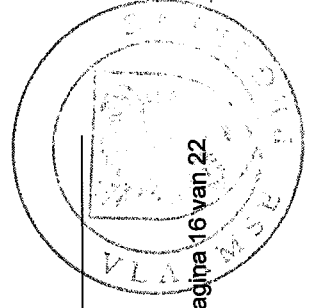

			broedgelegenheden. <ul style="list-style-type: none"> ◦ Open structureel landschap ◦ leefgebied met ruim en gevarieerd aanbod aan grotere insecten, voornamelijk mestkevers en loopkevers en een goed ontwikkelde mestbewonende fauna.
Wespendief	=	<u>Doel:</u> Behoud populatiegrootte De actuele populatiegrootte is niet gekend (kennislacune).	↑ Kwalitatieve verbetering en toename van de oppervlakte loofbossen en extensief beheerde graslanden. Deze eisen worden gedekt door de doelen die vooropgesteld worden voor de andere habitats en soorten.
Zwarte specht	=	<u>Doel:</u> Behoud populatiegrootte De actuele populatiegrootte is niet gekend (kennislacune).	↑ <u>Doel:</u> Kwalitatieve verbetering en toename van de oppervlakte loofbossen in combinatie met oude structureel naaldbossen.
Blauwborst	=	<u>Doel:</u> Behoud populatiegrootte De actuele populatiegrootte is niet gekend (kennislacune).	↑ <u>Doel:</u> De kwaliteitseisen van de soort zijn gedekt door de habitateisen van gevlekte witsnuitlibel en de habitatypes natte heide, venige heide en gageelstruweel.
Blauwe kiekendief	=	<u>Doel:</u> 2-5 als wintergast	↑ <u>Doel:</u> Kwalitatief goed ontwikkeld leefgebied (als wintergast) met grootschalig open

	Deze doelstelling vraagt geen extra leefgebied maar spoort samen met de doelen voor habitattypes van heide, laagveen en de overgangen naar de akkerreservaten .	heidelandschap met heide, laagveen, soortenrijke graslanden en voldoende voedselaanbod in de aangrenzende akkerreservaten.
--	---	--

Kwaliteitseisen aan de leefgebieden		
Soort	Populatie-doelstelling	Doel Toelichting
Gevlekte witsnuitlibel	↑ <u>Doel:</u> >20 adulte ex per jaar en voortplantingsbewijs, en dit op minimum 2 lokaties, ter hoogte van de vallei van de zijbeek en in de bovenloop van de Asbeek/Neerharerheide.	↑ <u>Doel:</u> Complex van geschikt water- en landhabitat in het heidelandschap. Kwaliteitsdoelen nagenoeg volledig gedekt middels doelen voor habitat 3130, 7140, rbb-gagelstruweel en de heikikker. Nadruk op overgangen tussen verlandingsveen en waterhabitats die niet verzuurd zijn (ph 5,0-7,6) en dekking met drijvende en ondergedoken waterplanten van 10-75% en een visvrij tot maximaal visarm waterlichaam.
Drijvende waterweegbree	↑ <u>Doel:</u> Minimum 3 groeiplaatsen, waarbij elke groeiplaats > 50 m ² of uit 100 planten bestaat.	↑ <u>Doel:</u> Kwaliteitsvereisten: zie kwaliteitsdoelen voor habitattype 3130.

Vliegend hert

↑ Doel: Ontwikkelen van twee duurzame populaties met meerdere broedplaatsen (minimum 4) op een onderlinge afstand van maximum 3 km en 2 satellietpopulaties met 1 tot 4 broedplaatsen.

↑ Doel: Realisatie van geschikt leefgebied in alle boscomplexen en rond de oude vindplaats in de Wetenschappelijke zone. De meest potentiële zones zijn zuidhellingen en zuidranden van het bos.

Specifieke aandachtspunten voor de inrichting van leefgebied zijn:

– Realisatie van ijle bosstructuren en open plekken aan de zuidranden en zuidhellingen van het bos. Maximale overschaduwing boomlaag: 50 %.

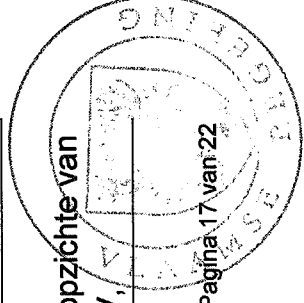
– Continuïteit beschikbaarheid van voldoende dood hout, verspreid over het bos maar in het bijzonder nabij potentiële en effectieve broedplaatsen. Streefcijfers: min. 3 dikke (diam. > 40 cm) dode bomen/ha en de continuïteit van dit aanbod garanderen.

– Maximaal behoud van oude of zieke, aftakelende bomen (kwijnende bomen). Richtcijfer > 3 dikke levende bodem/ha.

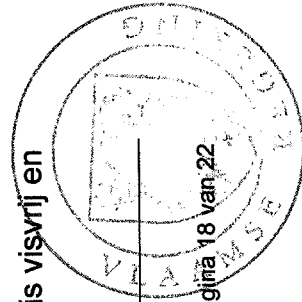
Beekprik

↑ Doel:
Versterken populaties in de Ziepbeek en de Asbeek die voldoen aan een

↑ Doel:
Bijkomende kwaliteitseisen ten opzichte van het habitattype 3260 inzake BZV.

	<p>goede staat van instandhouding (> 200 ind/ha) en voorkomen over het volledig deel van de loop dat gelegen is binnen SBZ.</p>	<p>zuurstofgehalte en temperatuur en afwezigheid migratieknelpunten</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ natuurlijk hydrologisch regime en beperkte sedimentlast ◦ vrije mismigratie, van bovenloop tot middenloop ◦ aangepast beekruimingsbeleid
<p>Rugstreepad</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> 2 populaties van minimaal 200 roepende mannetjes op telkens 5 voortplantingsplaatsen.</p> <p>Deze doelstelling spoort samen met herstel van het heidelandschap – habitattypes 2310, 2330, 3130 en 3160, 4030, 4010 en vereist geen extra leefgebied.</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Complex van geschikt water- en landhabitat in het heidelandschap.</p>
<p>Heikikker</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> 5 populaties van minimaal 200 roepende mannetjes op telkens 5 voortplantingsplaatsen ter hoogte van het vennenscomplex van Dilsen-Stokkem, Ven onder de Berg, De Wetenschappelijke zone, de vallei van de Zijpbeek en ter hoogte van</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Complex van geschikt water- en landhabitat in het heidelandschap en verbinding van de verschillende populaties. Vennen zonder beschaduwing en niet te verzuurd ivf ontwikkeling eieren Het waterhabitat is visvrij en bevat water tot minstens half juli.</p>

Neerharerheide/Asbroek. Daarnaast satellietpopulaties van >50 roepende mannetjes ter hoogte van het kikbeekbrongebied, het Koninklijk domein en de Heelvijsers in Opgrimbie.

Deze doelstelling spoort samen met herstel van voedselarme vennen 3130, 3160 en vochtige/venige heide 4010, 7140_oli in het heidelandschap.

Gladde slang

↑

Doel:

Bronpopulatie van minimum 400 adulte dieren die zich uitstrekt over het volledige heidelandschap en satellietpopulaties van minimum 50 adulte dieren over het vennenscomplex van Dilsen-Stokkem en het Kolenspoor.

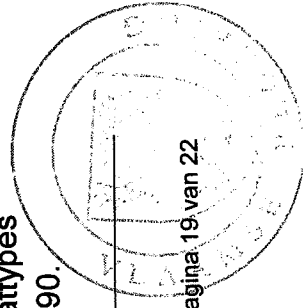
De doelstelling spoort samen met herstel van het heidelandschap – habitattypes 2310, 2330, 4030, 4010, 6230 en de ontwikkeling van een heidecorridor doorheen de boscomplexen naar het noorden van

Doel:

Aanwezigheid van open droge terreinen (heide, open bossen) met structureerrijke vegetatie en open plekken

Het functioneel verbinden van de actuele leefgebieden van gladde slang en het verbeteren van de connectiviteit met de populaties die in de omgeving gelegen zijn (Oplabekerzavel, Bergerven)

De kwaliteitseis voor de soort wordt gedekt door de kwaliteitseisen van de habitattypes 2330, 2310, 4030, 4010, 6230 en 9190.

de SBZ met stapstenen ter hoogte van het Kolenspoor en de omgeving van het vennencomplex van Dilsen-Stokkem.

Dit vereist een extra leefgebied van 12-14 ha 2310/2330 in Dilsen-Stokkem en 20 ha 4030 ter hoogte van het Kolenspoor. Deze doelstellingen zijn reeds verrekend bij de habitatdoelen voor desbetreffende habitats.

Poelkikker

=

Doel:

Behoud van de soort op de actuele locaties

↑

Doel:

De kwaliteitseisen worden grotendeels gedekt door deze van Heikikker (zie daar).
Voortplantingswateren dienen jaarrond water te houden.

Kamsalamander

↑

Doel:

Actueel aanwezig in de omgeving van het vennencomplex van Dilsen-Stokkem.

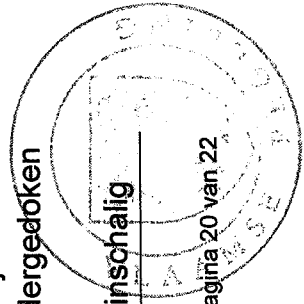
Einddoel: creëren van een duurzame populatie van >50 adulte dieren en >50 larven of eieren op minstens 3 voortplantingspoelen waartussen

↑

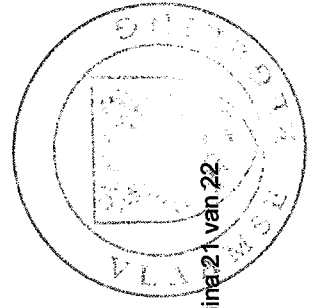
Doel:

Kwalitatief goed ontwikkeld leefgebied, bestaande uit:

- waterbiotoop is visvrij en heeft een mesotrofe waterkwaliteit waarbij 50-75% van het waterlichaam een ondergedoken of drijvende vegetatie heeft
- behoud en versterken van kleinschalig

	<p>uitwisseling mogelijk is.</p>	<p>landschap</p> <ul style="list-style-type: none"> • aansluiting van landbiotoop bij voortplantingsbiotopen
--	----------------------------------	---

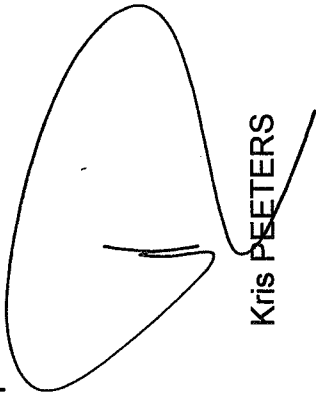
2. Prioriteiten voor de SBZ-H BE2200035 'Mechelse heide en vallei van de Ziepbeek' en SBZ-V BE2200727 'Mechelse heide en Vallei van de Ziepbeek'

Er werden geen prioritaire inspanningen geformuleerd.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit tot aanwijzing met toepassing van de Habitatrichtlijn van de speciale beschermingszone 'BE2200035 Mechelse heide en vallei van de Ziepbeek' en tot definitieve vaststelling voor die zone en voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszone 'BE2200727 Mechelse heide en Vallei van de Ziepbeek' van de bijhorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten,

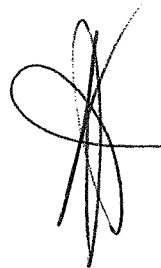
Brussel, 23 april 2014.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur

Joke SCHAUVLIEGE

Eensluidend afschrift,

Liesbeth Van Snick
medewerker

